ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 2.4.2009
COM(2009) 158 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Μια νέα εταιρική σχέση για τον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων: το φόρουμ της ΕΕ για το διάλογο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

{SEC(2009) 423
SEC(2009) 424
SEC(2009) 425}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Μια νέα εταιρική σχέση για τον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων: το φόρουμ της ΕΕ για το διάλογο ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΝΑ ΘΕΜΑ ΜΕ ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

Τα πανεπιστήμια[1], με τον τριπλό τους ρόλο ως πάροχοι των υψηλότερων επιπέδων εκπαίδευσης, χώροι προηγμένης έρευνας, πρωτοτυπίας και καινοτομίας, βρίσκονται στον πυρήνα του τριγώνου της γνώσης στην Ευρώπη. Τα πανεπιστήμια έχουν το δυναμικό να ηγηθούν στην προώθηση της φιλοδοξίας της Ευρώπης να καταστεί η πρώτη ανά τον κόσμο οικονομία και κοινωνία της γνώσης. Αυτό έχει αναγνωριστεί στη χάραξη πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ ήδη από τη σύνοδο κορυφής του Οκτωβρίου 2005 στο Hampton Court· ταυτόχρονα, η ανάγκη για αλλαγή είναι εμφανής, προκειμένου το δυναμικό των πανεπιστημίων να ελευθερωθεί. Στην ανακοίνωση «Επίτευξη της ατζέντας εκσυγχρονισμού για πανεπιστήμια: εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία», που εξέδωσε η Επιτροπή το Μάιο του 2006[2], προσδιορίζονται εννέα τομείς δράσης. Στη συνέχεια, η ατζέντα του εκσυγχρονισμού αποτέλεσε αντικείμενο εκτενών ανταλλαγών σε επίπεδο πολιτικής, ενώ το Συμβούλιο Υπουργών[3] επανεξετάζει τακτικά την πρόοδο. Η Επιτροπή έχει προτείνει, περαιτέρω, να αναγορευτεί ο εκσυγχρονισμός των πανεπιστημίων σε ζήτημα προτεραιότητας στο νέο πλαίσιο για πολιτική συνεργασία για την εκπαίδευση και την κατάρτιση στο πλαίσιο της στρατηγικής της Λισαβόνας[4].

Ένα από τα κύρια στοιχεία της ατζέντας που καταρτίστηκε το 2006 ήταν ότι τα πανεπιστήμια πρέπει να αναπτύξουν δομημένες εταιρικές σχέσεις με την επιχειρηματική κοινότητα προκειμένου «όλο και περισσότερο να λειτουργούν ως οικονομικοί συντελεστές, ικανοί να ανταποκρίνονται καλύτερα και γρηγορότερα στις απαιτήσεις της αγοράς και να αναπτύσσουν εταιρικές σχέσεις με σκοπό την εκμετάλλευση των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων». Στην ανακοίνωση αναφέρεται ότι οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα πανεπιστήμια να αναμορφώσουν τα προγράμματα σπουδών, τις δομές διακυβέρνησης και να συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή εγκαινίασε το Φόρουμ Πανεπιστημίων-Επιχειρήσεων ως ευρωπαϊκή πλατφόρμα διαλόγου μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Η πρώτη συνεδρίαση του

---

1 Στο παρόν έγγραφο ο όρος «πανεπιστήμια» περιλαμβάνει όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ανεξάρτητα από την ονομασία και το καθεστώς τους στα κράτη μέλη.

2 COM(2006) 208 τελικό.

3 Για την περίληψη των θεμάτων και των ενεργειών που έχουν αναληφθεί βλ. COM(2008) 680 της 30ής Οκτωβρίου 2008 - έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο σχετικά με το ψήφισμα του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 2007, για τον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων χάριν της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης στην παγκόσμια οικονομία της γνώσης.

4 COM(2008) 865 της 16ης Δεκεμβρίου 2008: Ένα επικαιροποιημένο στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.

Φόρουμ πραγματοποιήθηκε το Φεβρουάριο του 2008 και ακολούθησαν, στη διάρκεια του 2008, τρία θεματικά εργαστήρια[5]. Στη δεύτερη ολομέλεια του Φόρουμ, το Φεβρουάριο του 2009, έλαβαν μέρος περίπου 400 άτομα και, εκτός από τα εργαστήρια για διάφορα θέματα, οργανώθηκε απογραφή των διδαγμάτων που αποκομίστηκαν και συζήτηση των δυνητικών μελλοντικών κατευθύνσεων των εργασιών του Φόρουμ.

Το πολύ υψηλό ποσοστό συμμετοχής στην εκδήλωση του Φεβρουαρίου 2009 δείχνει τη σημασία που προσδίδουν οι ενδιαφερόμενοι στο Φόρουμ. Οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν συχνά στο πλαίσιο της οικονομικής ύφεσης μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση και υποστήριξαν ότι σήμερα είναι ακόμη πιο επείγουσα η ανάγκη δημιουργίας δεσμών μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημίων, ως μέσο για την ενδυνάμωση του τριγώνου της γνώσης στην Ευρώπη. Η παρούσα ανακοίνωση επιχειρεί να ανταποκριθεί στην επείγουσα ανάγκη αυτή.

2. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΣ: ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

Η συνεργασία πανεπιστημίων-επιχειρήσεων αφορά δύο κοινότητες με χαρακτηριστικές διαφορές ως προς το περιβάλλον, τις αξίες και την αποστολή. Σε ολόκληρη την Ευρώπη υπάρχουν παραδείγματα επιτυχημένης συνεργασίας των δύο πλευρών και τα προγράμματα της ΕΕ προσπάθησαν να οικοδομήσουν εταιρικές σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και πανεπιστημίων, με επικέντρωση, συνήθως, σε συγκεκριμένους τομείς όπως η έρευνα ή η κινητικότητα των φοιτητών[6]. Όμως, ο βαθμός της συνεργασίας διαφέρει ιδιαίτερα ανάλογα με τη χώρα, το πανεπιστήμιο και τον ακαδημαϊκό κλάδο. Επίσης, ο βαθμός στον οποίο η συνεργασία αυτή έχει επηρεάσει τη διακυβέρνηση ή τις μορφές οργάνωσης στους δύο τομείς είναι περιορισμένος. Τα πανεπιστήμια που διαθέτουν συνολική στρατηγική για τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις είναι λίγα· και όσα υπάρχουν είναι συγκεντρωμένα σε λίγα κράτη μέλη. Σε πολλές χώρες το νομικό και οικονομικό πλαίσιο εξακολουθεί να μην παρέχει ανταμοιβή, ή ενδέχεται ακόμη και να παρεμποδίζει, τις προσπάθειες των πανεπιστημίων για συνεργασία με τις επιχειρήσεις.

Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι:

- να καταγραφούν όλα τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από το πρώτο έτος λειτουργίας του Φόρουμ και άλλες σχετικές δραστηριότητες σε ευρωπαϊκό επίπεδο που αφορούν τις προκλήσεις και τα εμπόδια της συνεργασίας πανεπιστημίων-επιχειρήσεων, τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν, καθώς και οι ορθές πρακτικές και προσεγγίσεις που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ευρύτερα. Ένα έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (ΕΕΥ) αναπτύσσει αυτή την πτυχή των εργασιών με περισσότερες λεπτομέρειες.

- Να υποβληθούν προτάσεις για τα επόμενα βήματα των εργασιών του Φόρουμ.

---

[5] Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και διά βίου μάθηση (Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2008)· Ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και επιχειρηματικότητα (Τενερίφη, 30-31 Οκτωβρίου 2008)· Μετάδοση γνώσεων (Βρυξέλλες, 7 Νοεμβρίου 2008).

[6] Για μια περιγραφή των προγραμμάτων της ΕΕ που ενθαρρύνουν τις εταιρικές σχέσεις τριτοβάθμιας εκπαίδευσης – επιχειρήσεων, βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, τμήμα 3.

- Να περιγραφούν συγκεκριμένες ενέργειες παρακολούθησης για την ενίσχυση της συνεργασίας πανεπιστημίων-επιχειρήσεων.

3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Οι ιδέες του Φόρουμ που συζητήθηκαν μέχρι σήμερα μπορούν να συνοψιστούν σε 6 κύρια θέματα. Κάθε τομέας περιλαμβάνει ένα πλαίσιο στο οποίο παρουσιάζεται ένα παράδειγμα ορθής πρακτικής.

3.1. Νέα προγράμματα σπουδών για την απασχολησιμότητα

Η ανταγωνιστικότητα των οικονομιών εξαρτάται όλο και περισσότερο από τη διαθεσιμότητα ειδικευμένου και με επιχειρηματικό πνεύμα εργατικού δυναμικού. Η πρωτοβουλία *Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας*[7] επιβεβαίωσε την πρόβλεψη ότι η ανάγκη της ΕΕ για αποφοίτους με υψηλή ειδίκευση και επιχειρηματικό πνεύμα θα εξακολουθήσει να αυξάνεται τα προσεχή χρόνια. Ταυτόχρονα, οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο Φόρουμ αναφέρουν ότι υπάρχουν διαφορές μεταξύ των ικανοτήτων των αποφοίτων που μόλις ολοκλήρωσαν την τριτοβάθμια εκπαίδευση και των προσόντων που ζητούν οι επιχειρήσεις ως εργοδότες.

Η πρόκληση της απασχολησιμότητας ήταν, χωρίς αμφιβολία, το κυριότερο θέμα γύρω από το οποίο περιστρέφονταν διαρκώς οι συζητήσεις του Φόρουμ.

Υπήρξε συναίνεση ως προς την ανάγκη ολοκληρωτικής αλλαγής των προγραμμάτων σπουδών και των μεθόδων μάθησης και ως προς τα εξής:

- τη συμπερίληψη εγκάρσιων και μεταβιβάσιμων δεξιοτήτων και βασικών εννοιών οικονομικών και τεχνολογίας στα προγράμματα σπουδών σε όλα τα επίπεδα. Τα προγράμματα σπουδών πρέπει να έχουν «σχήμα Τ»: να θεμελιώνονται στο συγκεκριμένο ακαδημαϊκό κλάδο και, ταυτόχρονα, να αλληλεπιδρούν και να συνεργάζονται με εταίρους από άλλους κλάδους και τομείς·

- τη βελτίωση των μεθόδων εξέτασης, ο οποίες πρέπει να είναι προσανατολισμένες προς την αξιολόγηση της μάθησης και των ικανοτήτων·

- τη μεγαλύτερη διαφοροποίηση των προφίλ των φοιτητών που γίνονται δεκτοί και των μαθησιακών προσεγγίσεων, προκειμένου να υπάρξει αξιοποίηση των ταλέντων των φοιτητών που προέρχονται από μη παραδοσιακές κατηγορίες, συμπεριλαμβανομένων των ενηλίκων που επιστρέφουν στις σπουδές·

- τη μεγαλύτερη διεπιστημονικότητα και υπερεπιστημονικότητα στα εκπαιδευτικά και ερευνητικά προγράμματα. Οι συμμετέχοντες στο Φόρουμ αναφέρθηκαν επανειλημμένα στον τρόπο με τον οποίο το ΕΙΤ θα ενσωματώσει μελλοντικά αυτές τις προσεγγίσεις στη λειτουργία του – θεωρήθηκε ότι έτσι θα υπάρξει δυνατότητα ευρύτερης ενσωμάτωσης αυτών των προσεγγίσεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Η αλλαγή των προγραμμάτων σπουδών με το μέγεθος και το ρυθμό που επιδιώκονται είναι δυνατή μόνον εφόσον η εσωτερική διάρθρωση των πανεπιστημίων παρέχει ένα πλαίσιο που

---

[7] COM(2008) 868.

ευνοεί και επιβραβεύει αυτή την αλλαγή. Τα συστήματα εσωτερικής διασφάλισης ποιότητας (ΕΔΠ) και τα συστήματα εξωτερικής πιστοποίησης πρέπει να δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στην κοινωνική και οικονομική συνιστώσα των μαθησιακών προγραμμάτων. Οι οργανισμοί πιστοποίησης πρέπει να συμπεριλαμβάνουν εκπροσώπους των φοιτητών καθώς και των επιχειρήσεων και της κοινωνίας γενικότερα.

Ορισμένοι οργανισμοί πιστοποίησης περιλαμβάνουν εκπροσώπους των επιχειρήσεων στο φορέα λήψης αποφάσεών τους, π.χ. ο ACQUIN στη Γερμανία, ο HETAC στην Ιρλανδία ή ο CTI στη Γαλλία. Ο τελευταίος είναι αρμόδιος για την εκπόνηση των προγραμμάτων σπουδών και διαθέτει ίσο αριθμό μελών από την ακαδημαϊκή και την επιχειρηματική κοινότητα· οι εγκάρσιες δεξιότητες και η αλληλεπίδραση των φοιτητών με τις επιχειρήσεις αποτελούν βασικές απαιτήσεις για την πιστοποίηση. (ΕΕΥΕ, ενότητα 5.2.4)

3.2. Ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας

Τα συγκριτικά χαμηλά επίπεδα επιχειρηματικότητας στην ΕΕ[8] θέτουν υπό αμφισβήτηση την ικανότητα της Ευρώπης να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και την απασχόληση. Η πρόκληση για την τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι να παρέχει μαθησιακά περιβάλλοντα που ενθαρρύνουν την ανεξαρτησία, τη δημιουργικότητα και μια επιχειρηματική προσέγγιση της αξιοποίησης της γνώσης. Η τακτική ροή φοιτητών και πανεπιστημιακού προσωπικού από τα πανεπιστήμια στις επιχειρήσεις και η συνεχής παρουσία επιχειρηματιών στις πανεπιστημιουπόλεις θα βοηθούσαν να δημιουργηθεί η απαιτούμενη αλλαγή περιβάλλοντος. Ένα καλό παράδειγμα σχετικά είναι τα μεταπτυχιακά προγράμματα κατάρτισης που χρηματοδοτούν τα Δίκτυα Αρχικής Κατάρτισης Marie Curie, και τα οποία επικεντρώνονται στις επιχειρηματικές δεξιότητες.

Πρέπει να επεκταθούν οι υπάρχουσες μορφές συνεργασίας με τις επιχειρήσεις, όπως π.χ. διασκέψεις, πρακτική άσκηση και σχέδια (σε ατομικό επίπεδο ή σε πολυεπιστημονικές ομάδες). Οι ευκαιρίες εκτός της διδακτικής ύλης θεωρούνται πολύτιμες, π.χ. ίδρυση εταιρειών συμβούλων από φοιτητές ή φυτώρια επιχειρήσεων που παρέχουν κατάλληλα προσαρμοσμένη υποστήριξη σε φοιτητές πανεπιστημίων και στο προσωπικό, που διαμορφώνουν συγκεκριμένες ιδέες για νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες (νεοσύστατες επιχειρήσεις, τεχνοβλαστοί). Όλες αυτές οι δραστηριότητες πρέπει να γίνονται γνωστές στους φοιτητές ήδη από το αρχικό στάδιο των σπουδών τους και πρέπει να ενσωματώνονται περισσότερο στα προγράμματα σπουδών.

Κρίθηκε ιδιαίτερα σημαντικό η κατάρτιση των μελλοντικών δασκάλων και υπευθύνων κατάρτισης να οικοδομεί θετικές στάσεις και άνοιγμα προς τις επιχειρήσεις ως πηγή προόδου, απασχόλησης και ευημερίας.

Τα κύρια συμπεράσματα είναι τα ακόλουθα:

- Η ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος στα πανεπιστήμια απαιτεί βαθιές αλλαγές στη διακυβέρνηση και στην ηγεσία των πανεπιστημίων·

[8] Πρβλ. έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, ενότητα 2.3: Στο Global Entrepreneurship Monitor 2007 αναφέρεται ότι τα ποσοστά επιχειρηματικότητας είναι κατά 2 έως 5 φορές υψηλότερα στην Κίνα απ' ό,τι στις χώρες της ΕΕ.

- Η εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα πρέπει να είναι ολοκληρωμένη και ανοικτή σε όλους τους ενδιαφερόμενους φοιτητές, σε όλους τους ακαδημαϊκούς κλάδους, με τη δέουσα συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου·

- Τα πανεπιστήμια πρέπει να συμπεριλαμβάνουν επιχειρηματίες και στελέχη επιχειρήσεων στη διδασκαλία της επιχειρηματικότητας, π.χ. μέσω της καθιέρωσης έδρας επισκέπτη καθηγητή για εξέχοντες επιχειρηματίες·

- Επίσης, οι καθηγητές και οι δάσκαλοι πρέπει να έχουν πρόσβαση σε κατάρτιση σε θέματα διδασκαλίας της επιχειρηματικότητας και επαφές με τον επιχειρηματικό κόσμο.

Το δίκτυο της Διεθνούς Δανικής Ακαδημίας Επιχειρηματικότητας (IDEA) ενθαρρύνει την επιχειρηματικότητα στους φοιτητές των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και περαιτέρω εκπαίδευσης μέσω της παροχής οικονομικής στήριξης, συμβουλευτικής, μαθημάτων και ευκαιριών δικτύωσης. Το IDEA χρηματοδοτείται από επιδοτήσεις του κράτους, των περιφερειών και των δήμων καθώς και από ιδιωτικές πηγές. (ΕΕΥΕ, ενότητα 5.5.3).

3.3. Μετάδοση γνώσεων : εφαρμογή των γνώσεων στην πράξη

Η Ευρώπη είναι παραγωγική όσον αφορά τη δημιουργία γνώσης. Η πρόκληση, όμως, έγκειται στη βελτίωση της χρήσης και της εκμετάλλευσης της Ε&Α που χρηματοδοτείται από το δημόσιο. Παρόλο που υπάρχουν ορισμένα προγράμματα για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και έρευνας που δημιουργούν γνώση και των επιχειρήσεων για την εμπορική προώθηση της καινοτομίας στην αγορά, το επίπεδο διαρκούς στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ των δύο τομέων παραμένει υπερβολικά χαμηλό.

Τα πανεπιστήμια πρέπει να αναπτύξουν πολιτικές για την επαγγελματική διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας. Αυτό θα τα βοηθήσει να επιτύχουν αρκετές πτυχές της αποστολής τους, π.χ. να δημιουργήσουν κοινωνικοοικονομικά οφέλη για την κοινωνία και να προσελκύσουν τους καλύτερους φοιτητές και ερευνητές. Για να στηρίξει τα πανεπιστήμια και να παράσχει ένα συνεκτικότερο πλαίσιο για τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσεων, η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση για τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσεων και για Κώδικα Πρακτικής για τα πανεπιστήμια και τους λοιπούς δημόσιους ερευνητικούς οργανισμούς[9]. Επίσης, η πρωτοβουλία για την «υπεύθυνη εταιρική σχέση» παρέχει έναν οδηγό[10] ορθότερων πρακτικών για τη συνεργασία στην έρευνα και στη μεταφορά γνώσεων μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων.

Εν περιλήψει:

- η μεταφορά γνώσεων μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων λειτουργεί καλύτερα όταν υπάρχει ένα γενικό πλαίσιο συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης, που περιλαμβάνει εταιρικές σχέσεις, κοινά σχέδια και ανταλλαγή προσώπων·

---

9 COM(2008) 1329.

10 http://www.responsible-partnering.org/· εκπονήθηκε από κορυφαίες ενώσεις της ακαδημαϊκής και της επιχειρηματικής κοινότητας (EUA, EARTO, EIRMA και ProTon Europe).

- τα πανεπιστήμια πρέπει να εξασφαλίζουν τη διεπιστημονικότητα· οι μονοτομεακές λύσεις σπανίως αποτελούν την απάντηση στα προβλήματα του πραγματικού κόσμου·

- τα πανεπιστήμια και οι δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί πρέπει να διαθέτουν μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη διαχείριση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ)·

- πρέπει να αντιμετωπιστούν οι ιδιαίτερες προκλήσεις που συναντούν οι ΜΜΕ για τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων με τα πανεπιστήμια· τα πανεπιστήμια πρέπει να στραφούν προς τις ΜΜΕ· για τα πανεπιστήμια, η πρόσβαση σε γραφείο μεταφοράς γνώσεων ή η ιδιοκτησία δικού τους γραφείου μεταφοράς γνώσεων θα διευκολύνει τη συνεργασία με τις ΜΜΕ, δεδομένου ότι τα γραφεία αυτά αποτελούν πύλη και διεπαφή μεταξύ των πανεπιστημίων και του ιδιωτικού τομέα.

Το Πανεπιστήμιο Twente (NL) διαθέτει ένα πάρκο γνώσης και επιταχυντές επιχειρηματικής δραστηριότητας, που συνδέουν τις γνώσεις οι οποίες δημιουργούνται στο πανεπιστήμιο με την περιφερειακή επιχειρηματική κοινότητα. Όσοι επιθυμούν να ιδρύσουν μια εταιρεία λαμβάνουν εξατομικευμένη στήριξη μέσω του πανεπιστημιακού προγράμματος TOP (Temporary Entrepreneurial Positions – προσωρινές επιχειρηματικές θέσεις). Το πανεπιστήμιο προσφέρει, επίσης, ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα για τους ιδιοκτήτες εταιρειών. Τα δύο προαναφερόμενα προγράμματα περιλαμβάνουν ενότητες κατάρτισης και δραστηριότητες δικτύωσης. (ΕΕΥΕ, ενότητα 5.6.1).

3.4. Κινητικότητα: σε διασυνοριακό επίπεδο και μεταξύ επιχειρήσεων και ακαδημαϊκής κοινότητας

Παρόλο που υπάρχουν επιτυχημένες περιπτώσεις πρακτικής άσκησης φοιτητών, προγράμματα κινητικότητας επιχειρήσεων-ακαδημαϊκής κοινότητας βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (ΠΠ7) και συνεργασία σε σχέδια μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, το γενικό επίπεδο επαφής, διάδρασης και κινητικότητας μεταξύ των δύο τομέων παραμένει υπερβολικά χαμηλό. Η πρακτική άσκηση, τα προγράμματα έρευνας και κινητικότητας, τα σχέδια συνεργασίας, που δίνουν στους φοιτητές την ευκαιρία να συνεργαστούν με μια εταιρεία ή να εργαστούν σε μια εταιρεία, μόνοι ή στο πλαίσιο διεπιστημονικών ομάδων, πρέπει να καταστούν συστατικό τμήμα των μαθησιακών προγραμμάτων σε όλους τους κλάδους και να παρέχουν μονάδες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Μονάδων (ECTS).

Η κινητικότητα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει το ακαδημαϊκό προσωπικό και το προσωπικό διαχείρισης των πανεπιστημίων, ώστε να δίνεται στα πανεπιστήμια η δυνατότητα οικοδόμησης δικτύων με βάση τα οποία θα αναπτυχθούν στο μέλλον η πρακτική άσκηση, η απασχόληση και τα σχέδια για τους φοιτητές. Η άμεση επαφή του προσωπικού με την επιχειρηματική πραγματικότητα θα βοηθήσει να βελτιωθεί η κατανόηση και να προβλέπονται οι μεταβαλλόμενες ανάγκες των επιχειρήσεων ως προς την κατάρτιση και την καινοτομία. Υπάρχουν, όμως, ακόμη σοβαρά νομικά και διοικητικά εμπόδια για την κινητικότητα του πανεπιστημιακού προσωπικού προς τις επιχειρήσεις, π.χ. όσον αφορά την κοινωνική ασφάλιση και τα συνταξιοδοτικά συστήματα[11].

[11] COM(2008) 317 - Καλύτερες σταδιοδρομίες και περισσότερη κινητικότητα: Μια ευρωπαϊκή σύμπραξη για τους ερευνητές.

Στην αντίθετη κατεύθυνση, η μεγαλύτερη συμμετοχή των επιχειρήσεων στα διοικητικά συμβούλια των πανεπιστημίων, στα ερευνητικά προγράμματα δράσης, στις επιτροπές επιλογής, στο σχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών, στην παροχή των μαθημάτων και στα συστήματα διασφάλισης ποιότητας (ΔΠ) μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά τη διδασκαλία, την έρευνα και την καινοτομία στα πανεπιστήμια. Η συμμετοχή αυτή όμως παραμένει, και πάλι, περιορισμένη σε πολλές χώρες, για νομικούς είτε πολιτιστικούς λόγους.

Για να υπάρξει πρόοδος είναι σημαντικό να γίνουν τα εξής βήματα:

- η αξία της κινητικότητας πρέπει να προωθηθεί και να αναγνωριστεί από τα πανεπιστήμια και τις επιχειρήσεις σε όλες τις διαφορετικές της εκφάνσεις και σε όλα τα επίπεδα· οι ΜΜΕ ειδικότερα πρέπει να συμμετέχουν περισσότερο στην πρακτική άσκηση·

- τα νομοθετικά πλαίσια πρέπει να προσαρμοστούν έτσι ώστε να στηρίζουν και να διευκολύνουν την κινητικότητα μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων·

- η κινητικότητα του ακαδημαϊκού προσωπικού, των ερευνητών ή των φοιτητών πρέπει να αναγνωρίζεται και να πιστοποιείται.

Στη Βαλένθια, η ADEIT[12] είναι μια οργάνωση με ειδικό στόχο τη σύνδεση του πανεπιστημίου με το κοινωνικό περιβάλλον. Επικεντρώνεται στην πρακτική άσκηση φοιτητών σε οργανισμούς ή επιχειρήσεις. Κάθε χρόνο, η ADEIT οργανώνει πρακτική άσκηση σε εταιρείες για 1500 φοιτητές και κατάρτιση εκπαιδευτικών από τις δύο πλευρές της άσκησης. Η οργάνωση διαχειρίζεται επίσης πρακτική άσκηση καθηγητών, στο πλαίσιο της οποίας καθηγητές εργάζονται σε εταιρείες επί 100 ώρες κατ' ανώτατο όριο. (ΕΕΥΕ, ενότητα 5.4.4).

3.5. Το άνοιγμα των πανεπιστημίων για τη διά βίου μάθηση

Η βελτίωση της απασχολησιμότητας δεν αφορά μόνον όσους εισέρχονται στην αγορά εργασίας: η αναβάθμιση των ικανοτήτων για όσους έχουν ήδη ενταχθεί στο εργατικό δυναμικό είναι μια εξίσου σημαντική πρόκληση[13], ακόμη περισσότερο σήμερα, που λόγω της τρέχουσας ύφεσης χάνονται περισσότερες θέσεις εργασίας. Η ανασκόπηση της προόδου στο πρόγραμμα εργασίας *για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση έως το 2010* δείχνει ότι το ποσοστό συμμετοχής των ενηλίκων στη διά βίου μάθηση[14] δεν αυξάνεται αρκετά γρήγορα και η αύξηση σημειώνεται μόνο σε ορισμένα κράτη μέλη.

Σε μια εποχή που οι αριθμοί των φοιτητών είναι δυνατό να αρχίσουν να μειώνονται για δημογραφικούς λόγους, η συνεχιζόμενη εκπαίδευση φαίνεται ότι αποτελεί μια δυνητική ευκαιρία μέγιστης σημασίας για τα πανεπιστήμια. Ωστόσο, τα πανεπιστήμια είναι ανοικτά σε ένα πολύ μικρό μερίδιο της αγοράς της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Απαιτείται ένας ολοκληρωμένος επαναπροσανατολισμός προς την παροχή διά βίου μάθησης.

---

12 http://www.adeit.uv.es

13 COM(2008) 868 τελικό· Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας.

14 Πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας στην εκπαίδευση και κατάρτιση - δείκτες και σημεία αναφοράς 2008, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, SEC(2008) 2293.

Ο Χάρτης των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων για τη Διά Βίου Μάθηση[15], που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση Πανεπιστημίων (EUA), παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στο Φόρουμ. Το έγγραφο ορίζει 10 δεσμεύσεις των Πανεπιστημίων, που καλύπτουν την ευρύτερη πρόσβαση στη μάθηση, τη διαφοροποίηση του φοιτητικού πληθυσμού και την αύξηση της ελκυστικότητας των σπουδών, τη διά βίου μάθηση με γνώμονα την ποιότητα και την ενίσχυση του τοπικού, περιφερειακού, εθνικού και διεθνούς επιπέδου.

Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση απαιτεί στενή επαφή μεταξύ των πανεπιστημίων και των επιχειρήσεων, που θα τους επιτρέψει να προσδιορίζουν και στη συνέχεια να αντιμετωπίζουν τη ζήτηση νέων/επικαιροποιημένων δεξιοτήτων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Πρωταρχική σημασία έχουν τα εξής:

- η διά βίου μάθηση (ΔΒΜ) πρέπει να ενσωματωθεί πλήρως στην αποστολή και στις στρατηγικές των πανεπιστημίων·
- η επικαιροποίηση/αναβάθμιση των δεξιοτήτων πρέπει να εκτιμάται και να αναγνωρίζεται στην αγορά εργασίας και από τους εργοδότες·
- Η ΔΒΜ πρέπει να αναπτυχθεί από κοινού με τις επιχειρήσεις - τα πανεπιστήμια δεν μπορούν να τη σχεδιάζουν και να την εφαρμόζουν από μόνα τους.

Στη Δυτική Σουηδία, 3 πανεπιστήμια έχουν αναπτύξει ειδικά προσαρμοσμένα μαθήματα εκπαίδευσης εξ αποστάσεων για τους υπαλλήλους των ΜΜΕ, με σκοπό την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων αυτών και της περιφέρειας συνολικά. Τα μαθήματα καλύπτουν θέματα ζωτικής σημασίας για τις ΜΜΕ όπως καλύτερες τεχνικές παραγωγής, οικονομικές επιστήμες, διοικητική μέριμνα, ανάπτυξη προϊόντων και συνολική διαχείριση παραγωγής. Οι περισσότεροι υπάλληλοι που συμμετέχουν σε αυτά τα μαθήματα διανύουν την τέταρτη δεκαετία της ζωής τους και δεν έχουν πραγματοποιήσει πανεπιστημιακές σπουδές. (ΕΕΥΕ, ενότητα 5.3.2).

3.6. Βελτίωση της διακυβέρνησης των πανεπιστημίων

Το Φόρουμ επικεντρώθηκε στη διακυβέρνηση σε εθνικό, περιφερειακό και θεσμικό επίπεδο ως προϋπόθεση για την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων.

Σε εθνικό επίπεδο, επιδιώκονται αλλαγές στη νομοθεσία, στις ρυθμίσεις χρηματοδότησης και στις δομές της παροχής κινήτρων, που κρίθηκε ότι είτε δεν στηρίζουν είτε, μερικές φορές, είναι εχθρικά προς τη συνεργασία πανεπιστημίων-επιχειρήσεων. Η συνεργασία αυτή πρέπει να αποτελεί τμήμα της συνολικής στρατηγικής των πανεπιστημίων και να περιλαμβάνεται στον αναπτυξιακό σχεδιασμό και στον καθορισμό στόχων. Η συνεργασία με τις επιχειρήσεις πρέπει να αναγνωρίζεται ως εξίσου σημαντική για την εξέλιξη της σταδιοδρομίας και την ανταμοιβή όσο και τα ακαδημαϊκά καθήκοντα όπως π.χ. οι δημοσιεύσεις.

Οι ενδιάμεσοι οργανισμοί ή οι επιχειρηματικές ενώσεις είναι σημαντικοί συντελεστές, δεδομένου ότι μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμη διεπαφή μεταξύ των πανεπιστημίων και των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ. Επιπροσθέτως, υπάρχουν και ορισμένοι ευρωπαϊκοί, εθνικοί

[15] Χάρτης των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων για τη Διά Βίου Μάθηση, 2008· ISBN: 9789078997009, EUA· www.eua.be

ή περιφερειακοί φορείς ή οργανώσεις που στηρίζουν τη συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημίων και των επιχειρήσεων. Οι ανωτέρω φορείς μπορούν να λειτουργήσουν ως αποτελεσματικές δομές για την επίτευξη προόδου σε αυτό τον τομέα.

Στο ΗΒ, το «Council for Higher Education and Industry» (CIHE) εξετάζει τα μαθησιακά ζητήματα που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα και την κοινωνική συνοχή της χώρας και προσπαθεί να ενθαρρύνει τη στενή συνεργασία και την κατανόηση μεταξύ των επιχειρήσεων και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στη Γερμανία, η «Stifterverband für die Deutsche Wissenschaft» ενεργεί ως κοινή πρωτοβουλία των επιχειρήσεων για τη στήριξη της έρευνας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Δημιουργεί δεσμούς μεταξύ των πανεπιστημίων και ιδρυμάτων μη ακαδημαϊκής έρευνας, συνδέει την επιστήμη και τη βιομηχανία και ενθαρρύνει την ίδρυση ενός ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης και έρευνας. Στην Ισπανία, το ίδρυμα Conocimiento y Desarrollo (CYD) στοχεύει στη βελτίωση της διακυβέρνησης, της λογοδοσίας και της διαχείρισης των πανεπιστημίων· στην ενδυνάμωση των δεσμών μεταξύ των πανεπιστημίων, του παραγωγικού συστήματος και της κοινωνίας· στην προώθηση του επιχειρηματικού και του καινοτόμου κλίματος μεταξύ των καθηγητών πανεπιστημίου και των φοιτητών. (ΕΕΥΕ, ενότητα 5.1.1).

Η αποτελεσματική συνεργασία πανεπιστημίων-επιχειρήσεων θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική για την περιφερειακή ανάπτυξη[16]. Η επιτυχία που γνώρισαν πολλές καινοτόμοι περιφέρειες στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη θεμελιώθηκε σε μια τριγωνική εταιρική σχέση μεταξύ πανεπιστημίων, επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα, για τον προσανατολισμό των πολιτικών και τη χρηματοδότηση.

Στη Φινλανδία, το πρόγραμμα «e-Tampere» συνδέει τις φιλοδοξίες της πόλης Tampere για το 2012 με πολλές ΜΜΕ και μεγαλύτερες επιχειρήσεις, καθώς και με 2 πανεπιστήμια. Το πρόγραμμα έχει δημιουργήσει σχεδόν 400 τοπικά, περιφερειακά, εθνικά και διεθνή σχέδια, αξιοποιώντας την εκτενή συνεργασία μεταξύ της πανεπιστημιακής έρευνας, των επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα από την άποψη της τεχνολογίας, της οικονομίας και της κοινωνίας. (ΕΕΥΕ, ενότητα 6.1).

Τα κύρια συμπεράσματα είναι τα εξής:

- οι εθνικές και οι περιφερειακές συνθήκες-πλαίσια πρέπει να παρέχουν ένα περιβάλλον υποστήριξης προκειμένου τα πανεπιστήμια να εγκαθιδρύσουν τη συνεργασία με τις επιχειρήσεις·

- η συνεργασία πανεπιστημίων-επιχειρήσεων πρέπει να ενσωματώνεται σε θεσμικές στρατηγικές· η ηγεσία και η αποτελεσματική διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού έχουν ζωτική σημασία για την εφαρμογή·

- η διακυβέρνηση πρέπει να εξασφαλίζει ότι θεσπίζονται κατάλληλα συστήματα παροχής κινήτρων και αξιολόγησης, που συνεκτιμούν την αποστολή, το ρόλο και τη στρατηγική των πανεπιστημίων.

[16] Higher Education and Regions: Globally Competitive, Locally Engaged· ΟΟΣΑ 2007.

4. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ

Μέσα σε ένα χρόνο, το έργο του Φόρουμ έχει ήδη αποδώσει σημαντικά αποτελέσματα. Η Επιτροπή είναι ικανοποιημένη από τον πλούτο των ιδεών και την ποιότητα της συζήτησης που πραγματοποιήθηκε. Θα αξιοποιήσει αυτό το έργο, το οποίο επίσης προάγει τον εκσυγχρονισμό των πανεπιστημίων στην Ευρώπη, μέσω της πολιτικής συνεργασίας και των ενεργειών στο πλαίσιο των προγραμμάτων της.

Η Επιτροπή προτείνει δύο μορφές ενεργειών παρακολούθησης. Πρώτον, σε ανταπόκριση προς την επιθυμία που εξέφρασαν έντονα οι συμμετέχοντες στο Φόρουμ, για συνέχιση και εμβάθυνση των εργασιών, η Επιτροπή σχεδιάζει ένα μελλοντικό πρόγραμμα εργασίας. Δεύτερον, το Φόρουμ έχει προσδιορίσει μια σειρά θεμάτων και δυνητικών κατευθύνσεων δράσης στα οποία πρέπει να δοθεί προσοχή το συντομότερο δυνατόν, ιδίως στο πλαίσιο της οικονομικής ύφεσης, με στόχο τη βελτίωση της εταιρικής σχέσης πανεπιστημίων-επιχειρήσεων όσον αφορά την απασχολησιμότητα. Προτάθηκε μια σειρά συγκεκριμένων ενεργειών.

Συνέχιση του διαλόγου

- Το Φόρουμ θα διατηρήσει τη δομή των συνεδριάσεων ολομέλειας και των θεματικών σεμιναρίων. Επιπροσθέτως, θα αναπτυχθεί δικτυακός τόπος για την ανταλλαγή και τη διάδοση εμπειριών και την επικοινωνία.

- Μέχρι σήμερα, το Φόρουμ υπήρξε αποτελεσματικό ως προς την κινητοποίηση των εκπροσώπων των δύο κοινοτήτων -πανεπιστημίων και επιχειρήσεων- συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων οργανώσεων και των επιχειρηματικών ενώσεων. Η εταιρική σχέση χρειάζεται επίσης δραστήρια συμμετοχή των εθνικών κυβερνήσεων και των περιφερειακών αρχών. Στο επόμενο στάδιο πρέπει, επομένως, να αυξηθεί η συμμετοχή των οικείων εκπροσώπων του δημοσίου.

- Με βάση το μέχρι σήμερα διάλογο και τις τρέχουσες εργασίες σε άλλους τομείς, πρέπει να συζητηθούν τα εξής θέματα:

– εξασφάλιση αποτελεσματικής ανταπόκρισης της πανεπιστημιακής κοινότητας στο πρόγραμμα δράσης «Νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας» και στις προκλήσεις που δημιουργεί η οικονομική ύφεση·

– εταιρικές σχέσεις για περιφερειακή ανάπτυξη·

– εταιρικές σχέσεις με τις ΜΜΕ·

– διαφοροποίηση των μαθησιακών προσεγγίσεων και γεφύρωση διαφόρων ειδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης·

– ΔΠ και πιστοποίηση ως εργαλεία υποστήριξης της συνεργασίας πανεπιστημίων-επιχειρήσεων·

- Εκφράστηκε συχνά ενδιαφέρον για τις εργασίες από τρίτες χώρες. το Φόρουμ πρέπει να είναι πιο ανοικτό σε συντελεστές από τρίτες χώρες (στην πράξη, πολλές διεθνείς επιχειρήσεις έχουν ήδη συμμετάσχει) και μελλοντικά να βασίζεται περισσότερο στα διδάγματα που μπορούν να αποκομιστούν από τις χώρες-εταίρους. Η Επιτροπή, στις επαφές της με τις οικείες κρατικές αρχές στις χώρες-

εταίρους, θα διαδώσει το έργο του Φόρουμ και θα προσκαλέσει τις εν λόγω χώρες να συμμετάσχουν.

Ανάπτυξη νέων εταιρικών σχέσεων

- Το Φόρουμ έχει ζητήσει τη δημιουργία νέων μορφών δομημένης εταιρικής σχέσης μεταξύ των επιχειρήσεων και των πανεπιστημίων για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μαθημάτων εκπαίδευσης. Οι εταιρικές αυτές σχέσεις θα αντικατοπτρίζουν τις δομές που έχουν αναπτυχθεί με βάση τις τεχνολογικές πλατφόρμες, τις εταιρικές σχέσεις και διόδους επικοινωνίας μεταξύ επιχειρήσεων-ακαδημαϊκής κοινότητας Marie Curie (IAPP) στο πλαίσιο του ΠΠ7 και τις κοινότητες γνώσης και καινοτομίας (KIC) στο πλαίσιο του EIT. Η Επιτροπή προτείνει να διερευνηθεί χωρίς καθυστέρηση ο τρόπος υποστήριξης τέτοιων εταιρικών σχέσεων μέσω των κατάλληλων προγραμμάτων της ΕΕ, με σκοπό τη δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για διερευνητικές δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος διά βίου μάθησης (ΔΒΜ) το 2010.

- Το σκέλος των επιχειρήσεων έχει αναφέρει συχνά στο Φόρουμ το ζήτημα της επέκτασης του πεδίου δράσης της πλατφόρμας για το διάλογο σε άλλους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης - κυρίως τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τα ιδρύματα ΕΕΚ. Το δυναμικό συμβολής των επιχειρήσεων στη διδασκαλία της επιχειρηματικότητας, για παράδειγμα, είναι σαφώς μεγάλο[17]. Η Επιτροπή θα διερευνήσει με ποιο τρόπο μπορούν να χρησιμοποιηθούν υπάρχοντα προγράμματα – π.χ. τα προγράμματα Leonardo da Vinci και Comenius – και πρωτοβουλίες όπως το δίκτυο «European Schoolnet» για να έλθουν σε επαφή οι επιχειρήσεις και τα σχολεία στο πλαίσιο εταιρικών σχέσεων εκπαίδευσης, και με ποιο τρόπο μπορεί να προωθηθεί η συνεργασία μέσω ενός ευρωπαϊκού φορέα συντονισμού. Η Επιτροπή σκοπεύει να καλέσει τους ενδιαφερομένους να διερευνήσουν μελλοντικές δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και σχολείων και ιδρυμάτων ΕΕΚ στο πλαίσιο διάσκεψης ή σεμιναρίου το φθινόπωρο.

- Η ανάπτυξη του διαλόγου πανεπιστημίων-επιχειρήσεων σε επίπεδο ΕΕ πρέπει να ενθαρρύνει ένα παρεμφερή διάλογο σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η Επιτροπή, στο πλαίσιο της πολιτικής της συνεργασίας με τα κράτη μέλη για την εκπαίδευση και την κατάρτιση, ενθαρρύνει τις εθνικές αρχές να θεσπίσουν παρόμοιες δομές διαλόγου σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή θα διερευνήσει τους τρόπους με τους οποίους τα διαρθρωτικά ταμεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη περιφερειακών πρωτοβουλιών σε αυτά τα θέματα.

- Η Επιτροπή θα ξεκινήσει, επίσης, μελέτη προκειμένου να καταγράψει τις υπάρχουσες βέλτιστες πρακτικές στον τομέα της συνεργασίας πανεπιστημίων και επιχειρήσεων.

Έχει φτάσει πλέον η στιγμή για μια νέα ισχυρή ώθηση της συνεργασίας πανεπιστημίων-επιχειρήσεων. Με δεδομένη την οικονομική ύφεση και το γεγονός ότι οι απόφοιτοι συναντούν μεγαλύτερες δυσκολίες όσον αφορά την πρόσληψη και οι επιχειρήσεις υφίστανται μεγαλύτερη πίεση από τον ανταγωνισμό, η οικονομική και κοινωνική προστιθέμενη αξία που προσφέρει η συνεργασία πανεπιστημίων-επιχειρήσεων θα πρέπει να δώσει στη συνεργασία αυτή ακόμη μεγαλύτερη προτεραιότητα.

---

[17] Επί του παρόντος η Επιτροπή συγκροτεί ένα ευρωπαϊκό πάνελ υψηλού επιπέδου για τη συζήτηση όσον αφορά την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα. Σε αυτό συμμετέχουν εκπρόσωποι όλων των κρατών μελών και των χωρών του ΕΟΧ με σκοπό να δοθεί στήριξη στην ανάπτυξη συνεκτικότερων προσεγγίσεων.